

Aan fractie ChristenUnie
t.a.v. de heer P. Lieveerse

Van College van B&W

Onderwerp **Raadsvragen overnemen van schulden van burgers door gemeenten**

Datum 31 mei 2023

Ons kenmerk U23.02431

Geachte heer Lieveerse,

Op 6 april 2023 heeft u raadsvragen ingediend over het overnemen van schulden van burgers door gemeenten. Met deze brief geven wij u antwoord op uw vragen.

Vraag 1.

Heeft het college kennisgenomen van de groeiende trend van het overnemen van schulden door gemeenten?

Antwoord

Ja, het college heeft kennisgenomen van het feit dat steeds meer gemeenten in Nederland de mogelijkheid bieden om schulden over te nemen van inwoners.

Vraag 2.

Over de procedure van het overnemen van schulden:

Op welke wijze gaat dit in zijn werk in de gemeenten die ertoe zijn overgegaan?

Welke soort schulden komen bij die gemeenten hiervoor in aanmerking?

Wie kan burgers hiervoor aanmelden; gaat dit bijvoorbeeld via Plangroep en de gevestigde schuldhulpverleningsorganisaties?

Aan welke criteria moeten schulden of mensen met schulden in de regelingen van die gemeenten voldoen om ervoor in aanmerking te komen?

Antwoord

De manier waarop gemeenten het overnemen van schulden van inwoners inzet, verschilt. Het grootste deel van de gemeenten werkt met saneringskredieten. De aanmelding voor een saneringskrediet gaat via professionele schuldhulpverleners. Om saneringskredieten te kunnen verstrekken, moet de gemeente een samenwerking aangaan met een kredietbank. Een saneringskrediet is een vorm van een minnelijk traject. In een minnelijk traject werken schuldeisers vrijwillig mee aan de schuldregeling. Bij de start van een saneringskrediet wordt door de schuldhulpverlener, in onderhandeling met de schuldeisers, het definitieve bedrag bepaald dat tijdens het traject wordt afgelost. De schuldeisers krijgen het afgesproken bedrag direct uitbetaald. De restschuld wordt direct kwijtgescholden. Het bedrag dat de gemeente of kredietbank namens

de inwoner aan de schuldeiser uitbetaalt, moet de klant als een lening terugbetalen aan de kredietbank of gemeente. Een eventuele inkomensverhoging in de periode van 3 jaar mag de klant zelf houden. Verschillende gemeenten zetten deze instrumenten op verschillende wijze in. Zo zijn er gemeenten die zowel schuldbemiddeling als saneringskredieten inzetten. En gemeenten die voornamelijk saneringskredieten inzetten, tenzij een andere vorm van schuldenregelen beter past bij de situatie van de inwoner. Saneringskredieten worden ingezet voor het oplossen van problematische schulden.

Vraag 3.

Over de financiële organisatie van het overnemen van schulden:

Is er sprake van overheidssubsidie of andere mogelijkheden om de kosten hiervoor elders te declareren?

Hoe pakt de kosten-baten analyse bij die gemeenten uit?

Hierbij denken we aan de kosten van overnemen van schulden tegenover de kosten van begeleiding van mensen met problematische schulden.

Maar ook zijn we benieuwd naar de maatschappelijke kosten en baten, zoals afnemen van financiële stress, meer gestroomlijnde organisatie (slechts één partij doet de onderhandelingen over de schulden) en minder risico van deurwaarders met stress aan de deur.

Antwoord

De gemeente betaalt zelf de kosten voor de inzet van een saneringskrediet, net als de kosten voor andere schuldregelingen die wij momenteel bieden. Wel is het Waarborgfonds Saneringskredieten opgericht waaraan gemeenten kunnen deelnemen, zodat de risico's voor het verstrekken van saneringskredieten gedekt kunnen worden. Voor elk verstrekt saneringskrediet betaalt de gemeente een premie aan het waarborgfonds.

Uit het jaarverslag 2021 van de NVVK blijkt dat schuldhulpverleners steeds vaker kiezen om een saneringskrediet in te zetten. Zeker in de situatie dat de inwoner geen perspectief heeft op meer inkomen tijdens de schuldenregeling lijkt inzet van een saneringskrediet grote impact te hebben. De inwoner heeft snel duidelijkheid over het slagen van het minnelijke traject, geen jaarlijkse controles en nog slechts één schuldeiser (de kredietbank). Dit werkt stress-verlagend en draagt bij aan het doen-vermogen van inwoners. Ook schuldeisers kunnen de schuld sneller afboeken en scheelt het veel administratie. Tot slot lijkt een saneringskrediet voor de gemeente en schuldhulpverleningsorganisatie minder arbeidsintensief. Dit kan mogelijk kostenverlagend zijn.

Vraag 4.

Wat kunnen overwegingen zijn voor het college om ook te gaan werken met een saneringskrediet en schulden van burgers over te nemen?

Antwoord

Het college overweegt bij de inzet van deze instrumenten zowel het maatschappelijke effect, als het effect voor de inwoner. Naast de grootte van de mogelijke doelgroep, kijkt het college naar de kosten, randvoorwaarden en risico's.

In het beleidsplan Integrale Schuldhulpverlening sprak het college al het voornemen uit om de inzet van deze instrumenten te onderzoeken en te implementeren. In het uitvoeringsplan Schuldhulpverlening gaan wij hier verder op in. Het college nam ook in haar werkprogramma op om jongeren met problematische schulden te helpen. In de tweede helft van 2023 doen wij onderzoek naar de grootte van de groep en welke aanpak voor deze groep het meest effectief is.

Wij verwachten dat wij met deze brief antwoord hebben gegeven op uw raadvragen.

Met een vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Lansingerland

Mickel Beckers
Gemeentesecretaris

drs. Pieter van de Stadt
Burgemeester